

**KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
OLOMOUCKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V OLOMOUCI**

V Prostějově dne 23.3.2018

Č.j.: KHSOC/07690/2018/PV/HOK

Sp. značka : KHSOC/04542/2018

Adresát

Moravská vodárenská, a.s.

Tovární 41

772 11 Olomouc

R O Z H O D N U T Í

Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci jako správní úřad věcně a místně příslušný podle § 82 odst.1, 2 písm. a) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), v řízení o žádosti podle § 3a odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., vydává toto

r o z h o d n u t í :

právní osobě Moravská vodárenská, a.s., Tovární 41, 772 11 Olomouc, IČO: 61859575, (dále jen „provozovatel“),

- I. se určuje** mírnější hygienický limit pitné vody v ukazateli **dusičnany**, a to v hodnotě **80 mg/l**, ve vodovodu pro veřejnou potřebu v obci Malé Hradisko, který zásobuje cca 394 obyvatel s objemem vody produkované v zásobované oblasti 50,8m³/den,
- II. určení** mírnějšího hygienického limitu v ukazateli dusičnany **se omezuje na dobu do 21.3.2021.**

V souladu s ustanovením § 99 zákona č. 258/2000 Sb., se pro užití pitné vody s mírnějším hygienickým limitem v ukazateli dusičnany stanoví:

1. s odkazem na § 3a odst. 8 zákona č. 258/2000 Sb. provozovatel **neprodleně informuje** odběratele a další osoby v obdobném postavení o:
  - určení mírnějšího hygienického limitu v ukazateli dusičnany v hodnotě 80 mg/l,
  - **nepříznivých zdravotních účincích** dusičnanů na lidské zdraví
  - **vyloučení užití této vody pro přípravu kojenecké stravy a nápojů,**
  - doporučení **omezení používání** této vody k přímému lidskému konzumu u těhotných a kojících žen a dětí do 7 let věku

Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci,

Šafaříkova 2907/49, 797 20 Prostějov, tel. 582 305 760, e-mail: podatelna@pv.khsolc.cz, ID: 7zyai4b

Vyřizuje: Hana Jurová, tel.: +420582 305 775, e-mail: hana.jurova@pv.khsolc.cz

2. s odkazem na § 3a odst. 7 a § 82 odst. 2 písm.t) zákona č. 258/2000 Sb. **bude** provozovatel **sledovat ukazatel** jakosti pitné vody **dusičnany** ve zvýšené četnosti, a to **12x ročně** z výše uvedeného vodovodu pro veřejnou potřebu v obci Malé Hradisko, k ověření, zda nedochází k navyšování ukazatele nad limitní hodnotu stanovenou na 80 mg/l a k určení průměrné roční koncentrace dusičnanů v pitné vodě
3. s odkazem na § 5 zákona č. 258/2000 Sb., bude KHS v termínu **do 30.6.2019**, za účelem zajištění jakosti pitné vody, **předložena projektová dokumentace technologie** pro odstranění pesticidů a dusičnanů z pitné vody ve vodovodu pro veřejnou potřebu v obci Malé Hradisko .

Odůvodnění :

Dne 21.2.2018 byla doručena Krajské hygienické stanici Olomouckého kraje, územní pracoviště Prostějov, Šafaříkova 2907/49, 797 20 Prostějov (dále jen „KHS“), žádost, zaevidovaná pod č.j.: KHSOC/04542/2018/PV/HOK, o určení mírnějšího hygienického limitu ukazatele dusičnany od společnosti Moravská vodárenská, a.s., Tovární 41, 772 11 Olomouc, IČO: 61859575, provozovatele vodovodu pro veřejnou potřebu Malé Hradisko, který zásobuje pitnou vodou Obec Malé Hradisko s počtem zásobovaných obyvatel cca 394, jež nespňuje u ukazatele dusičnany nejvyšší mezní hodnotu 50 mg/l, stanovenou vyhláškou č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška č. 252/2004 Sb.“).

Žádost obsahovala potřebné náležitosti stanovené § 3a odst. 7 písm. a) až e) zákona č. 258/2000 Sb. a hodnocení zdravotních rizik ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb. Přílohou žádosti je „Protokol o autorizovaném hodnocení zdravotních rizik č. 1/2018 – Vodovod Malé Hradisko Hodnocení zdravotních rizik dusičnanů z pitné vody“ zpracovaný MUDr. Bohumilem Havlem, Větrná 9, 568 02 Svitavy, soudní znalec v oboru zdravotnictví, odvětví hygiena se specializací: hygiena životního prostředí, hodnocení zdravotních rizik (jmenován krajským soudem v Hradci Králové dne 5.11.2002 pod č.j. Spr. 2706/2002) a Držitel osvědčení o autorizaci k hodnocení zdravotních rizik expozice chemickým látkám v prostředí vydaného Státním zdravotním ústavem Praha pod č. 008/04, o 18 stranách z 02/2018.

Pokud se týká nápravných opatření, je v žádosti uvedeno, že po dobu tří let bude zintenzivněn monitoring ochranného pásma II. stupně prameniště Malé Hradisko se zaměřením na způsob zemědělského hospodaření na předmětných pozemcích a VaK Prostějov, a.s., jako vlastník veřejného vodovodu Malé Hradisko, bude zpracovávat projektovou dokumentaci na vybudování technologie pro odstraňování pesticidů, kdy vzhledem k aktuální situaci s dusičnany, bude součástí připravované projektové dokumentace i technologie na odstranění dusičnanů. KHS tímto upozorňuje na povinnosti plynoucí z ustanovení § 3a odst.2 zákona pro provozovatele vodovodu pro veřejnou potřebu.

Z úřední činnosti je KHS známo, že provozovateli vodovodu pro veřejnou potřebu v Malém Hradisku byl určen rozhodnutím č.j. : KHSOC/15231/2016/PV/HOK ze dne 30.6.2016, sp.značka : KHSOC/15231/2016, v řízení dle § 3a odst. 1 písm. a) zákona č. 258/2000 Sb., mírnější hygienický limit ukazatele jakosti pitné vody acetochlor ESA v maximální povolené hodnotě 0,60 µg/l, a to v termínu do 30.6.2019. Z uvedeného důvodu, za účelem sjednocení nápravných opatření vedoucích k zajištění jakosti pitné vody v obci Malé Hradisko, byla KHS stanovena výše uvedená podmínka č. 3.

Dle laboratorních rozborů vzorků pitných vod od roku 2016 do 2018 (ověřeno KHS v IS PiVo) se koncentrace dusičnanů pohybuje od 26,2 mg/l (1.11.2016) – 86,6 mg/l (22.1.2018), průměrná koncentrace 47,0 mg/l. Ze 17 laboratorních rozborů byla nejvyšší mezní hodnota 50 mg/l překročena v 5 případech.

Dusičnany samy o sobě vykazují nízkou toxicitu a vesměs nevykazují genotoxické účinky. Nepříznivé účinky jsou dány hlavně jejich redukcí na dusitany a následnou tvorbou methemoglobinu, (modrá nemoc kojenců; dále jen „metHb“). Z pohledu akutního toxického poškození zdraví metHb je nejcitlivější skupinou populace kojenců do 3 – 4 měsíců věku (relativně vyšší příjem tekutin na jednotku tělesné hmotnosti; příprava kojenecké stravy, nápojů z pitné vody při nadlimitní koncentraci dusičnanů při současně probíhající infekci v oblasti žaludeční a střevní). Z pohledu dlouhodobých (chronických) toxických účinků jsou rizikovou skupinou zejména kojenci. Při překročení průměrné koncentrace dusičnanů nad 65 mg/l nelze chronické toxické účinky vyloučit ani u populace malých dětí, těhotných (např. ovlivnění hladiny hormonů štítné žlázy během vývoje plodu) a kojících žen. Z uvedeného důvodu bylo KHS v podmínce č. 1 doporučeno omezení používání této vody k přímému lidskému konzumu u těhotných a kojících žen a dětí do 7 let věku a zcela vyloučeno užití této vody pro přípravu kojenecké stravy a nápojů.

KHS předmětnou žádost posoudila také s přihlédnutím k ustanovení § 3a odst. 1 a § 3a odst. 5 zákona č. 258/2000 Sb., kdy mimo jiné také přihlédla k nejistotě zpracování hodnocení zdravotních rizik, možnému vývoji jakosti pitné vody, spotřebě pitné vody k přípravě jídel a nápojů, různé tělesné hmotnosti jedince v jednotlivých věkových kategoriích, možnosti příjmu dusičnanů v potravě (zejména zelenina; vlastní produkce x nákup od soukromých zemědělců a potravinářských podniků x dovoz ze zahraničí), jakož i vliv dusitanů. Expozice z vody inhalací a přes kůži sprchováním je nevýznamná. V obci Malé Hradisko není jiná možnost zásobování obyvatel pitnou vodou.

Podmínka č. 1 sleduje zajištění informovanosti odběratelů a dalších osob v obdobném postavení s odkazem na § 3a odst. 8 zákona č. 258/2000 Sb. Za další osoby v obdobném postavení se pro účely tohoto řízení považují provozovatelé potravinářských podniků, vyrábějící, připravující nebo rozvážející pokrmy za účelem jejich podávání v rámci provozované hostinské živnosti, v rámci provozu škol, školských zařízení, zařízení sociálně výchovné činnosti a v zařízeních služeb péče o dítě v dětské skupině a v rámci živnosti, jejíž předmětem je péče o dítě, v rámci zdravotních a sociálních služeb, při stravování zaměstnanců, podávání občerstvení a při podávání pokrmů jako součást ubytovacích služeb a služeb cestovního ruchu.

Podmínka č. 2 je stanovena s odkazem na § 3a odst. 7 a § 82 odst. 2 písm.t) zákona č. 258/2000 Sb. za účelem sledování vývoje koncentrace ukazatele dusičnany.

Podmínka č. 3 je stanovena s odkazem na § 5 zákona č. 258/2000 Sb. za účelem zajištění pitné vody v obci technologií odpovídající požadavkům zákona č. 258/2000 Sb., v návaznosti na vyhlášku č. 409/2005 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky přicházející do přímého styku s vodou a na úpravu vody, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášku č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu, četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů.

Po zhodnocení předložených podkladů dospěl orgán ochrany veřejného zdraví k závěru, že jsou dány podmínky pro určení mírnějšího limitu výše uvedeného ukazatele pitné vody.

Při svém rozhodování vycházel orgán ochrany veřejného zdraví z podkladů, kterými jsou následující dokumenty:

1. žádost o dočasné určení mírnějšího hygienického limitu obsahu dusičnanů v pitné vodě pro zásobování vodovodu Malé Hradisko od společnosti Moravská vodárenská, a.s., Tovární 41, 772 11 Olomouc, ze dne doručení na KHS 21.2.2018, zaevidováno pod č.j. KHSOC/04542/2018/PV/HOK
2. znalecký posudek „Protokol o autorizovaném hodnocení zdravotních rizik č. 1/2018 Vodovod Malé Hradisko Hodnocení zdravotních rizik dusičnanů z pitné vody“ zpracovaný MUDr. Bohumilem Havlem, Větrná 9, 568 02 Svitavy, 18 stran, únor 2018
3. laboratorní rozborů vzorků pitné vody od roku 2016 do roku 2018 – k nahlédnutí v centrálním registru vod „Informačním systému pro monitorování kvality dodávané pitné vody a kvality rekreační vody (IS PiVo)“
4. prodloužení správní lhůty k vydání rozhodnutí č.j. KHSOC/04542/2018/PV/HOK ze dne 21.3.2018
5. rozhodnutím KHS č.j. : KHSOC/15231/2016/PV/HOK ze dne 30.6.2016, sp.značka : KHSOC/15231/2016 – k nahlédnutí, uloženo ve spisovně KHS pod sp.značkou KHSOC/15231/2016.

Poučení o odvolání:

Podle § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se lze proti tomuto rozhodnutí odvolat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení, a to na Ministerstvo zdravotnictví České republiky v Praze, podáním na Krajské hygienické stanici Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci, územní pracoviště Prostějov, Šafaříkova 2907/49, 797 20 Prostějov.

otisk úředního razítka

Mgr. Lenka Navrátilová
vedoucí oddělení hygieny obecné a komunální Prostějov
vz. Andrea Kollmannová

Rozdělovník:

1. KHS – spis + podklady k žádosti
2. Moravská vodárenská, a.s., Tovární 41, 772 11 Olomouc – ID: b3ge93n
3. Ministerstvo zdravotnictví, Palackého náměstí 375/4, 128 OO Praha – ID: pv8aaxd